

ת"פ 16742/10 - מדינת ישראל נגד ח'אלד סלימאן

בית משפט השלום בחיפה

ת"פ 18-10-16742 מדינת ישראל נ' סלימאן
בפני כבוד השופט שלמה בנגאי

בעניין: המאשימה

מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז חיפה -
פלילי - עו"ד מוחמד מולא

נגד

הנאשם

ח'אלד סלימאן
באמצעות בא כוחו עו"ד ניאר חדאד

הכרעת דין

כתב האישום:

- חברת אורה ישראל בע"מ היא חברת קבלנית העוסקת בענף הבניה (**להלן: "חברת אורה"**).
- הנאשם הוא קובלן בניין, ובעליים של חברת "אמפו חשמל ובניה בע"מ" העוסקת בענף הבניה (**להלן: "חברת אمفا"**).
- פרח ג'ראיסי הוא מהנדס בניין במקצועו (**להלן: "המהנדס ג'ראיסי" או "ג'ראיסי"**).
- בזמנים הרלוונטיים לכתב האישום, הייתה חברת אורה בעלת היתרי בניה כמפורט להלן.
 - היתר בניה לבנית בית מגורים דו קומתי בן 4 יחידות, בגוש 10121 חלקה 8 מגרש 268 בעיר פרדס חנה (**להלן: "היתר הבניה במגרש 268"**), אשר ניתן בתיק בנין מספר 602592 (**להלן: "תיק הבניין במגרש 268"**).
 - היתר בניה לבנית בית מגורים דו קומתי בן 7 יחידות, בגוש 10121 חלקה 8 מגרש 269 בעיר פרדס חנה (**להלן: "היתר הבניה במגרש 269"**) אשר ניתן בתיק בנין מספר 602593 (**להלן: "תיק הבניין במגרש 269"**).
- בחודש 06/2013, במועד מדויק שאינו ידוע למאשימה, שכרה חברת אורה את שירותיו של הנאשם לבניית בתים מגורים, בהתאם להיתרי הבניה במגרשים הנ"ל.
- בחודש פברואר 2015 או בסמוך לכך, במועד מדויק שאינו ידוע למאשימה, צייף הנאשם את המסתמכים

המפורטים להלן, וזאת בכונה לקבל באמצעותם, במרמה, אישור להספקת שירותים לפי תקנות התקנון והבניה (אישור למtan שירות חשמל, מים וטלפון) התשמ"א - 1981 (להלן: "טופס אקלוס או טופס 4") מהועדה המקומית לתקנון ולבנייה - פרדס חנה - כרכור, ובהמשך לכך לקבל במרמה כספים, הכל כפי שיפורט:

- .7. מסמך שכותרתו "צחair של אחראי לביצוע שלד הבניין טופס 10 (טופס 104)" - הנאשם זיף את המסמך באופן הנחזה להיות צחair של המהנדס ג'ראיסי, לפיו הוא אחראי לביצוע שלד הבניין שהוקם על פי היתר הבניה בmgrash 268 והיתר הבניה בmgrash 269, הוא בדק את הקרקע, את השילד, החומרים והחומרים המרכיבים את השילד, וכן הצהרה של המהנדס ג'ראיסי, לפיה, כל בדיקות שלד הבניין, בוצעו על פי התקנים המתאימים, בהתאם להוראות הדין. הנאשם רשם במסמך את פרטיו של המהנדס ג'ראיסי, וחתם בחתימה הנחזה להיות חתימת המהנדס ג'ראיסי.
- .8. מסמך שכותרתו "טופס דיווח על עירication ביקורת באתר הבניה טופס 105" - הנאשם זיף את המסמך באופן הנחזה להיות דיווח של המהנדס ג'ראיסי, לפיו הוא ביקר באתר הבניה הנוגע להיתר הבניה בmgrash 268, וכי הבניה בוצעה בהתאם לתנאי היתר הבניה. הנאשם רשם במסמך את פרטיו של המהנדס ג'ראיסי, וחתם בחתימה הנחזה להיות חתימת המהנדס ג'ראיסי.
- .9. מסמך שכותרתו "צחair של אחראי לביצוע שלד הבניין טופס 10" - הנאשם זיף את המסמך באופן הנחזה להיות צחair של המהנדס ג'ראיסי, לפיו הוא אחראי לביצוע שלד הבניין שהוקם על פי היתר הבניה בmgrash 268, והוא בדק את הקרקע, את השילד, החומרים והחומרים המרכיבים את השילד, וכן הצהרה של המהנדס ג'ראיסי לפיה כל בדיקות שלד הבניין בוצעו על פי התקנים המתאימים בהתאם להוראות הדין. הנאשם רשם במסמך את פרטיו של המהנדס ג'ראיסי, וחתם בחתימה הנחזה להיות חתימת המהנדס ג'ראיסי.
- .10. מסמך שכותרתו "צחair של אחראי לביצוע שלד הבניין טופס 10" - הנאשם זיף את המסמך באופן הנחזה להיות צחair של המהנדס ג'ראיסי, לפיו הוא אחראי לביצוע שלד הבניין שהוקם על פי היתר הבניה בmgrash 269, והוא בדק את הקרקע, את השילד, החומרים והחומרים המרכיבים את השילד, וכן הצהרה של המהנדס ג'ראיסי לפיה כל בדיקות שלד הבניין בוצעו על פי התקנים המתאימים בהתאם להוראות הדין.
- .11. הנאשם רשם במסמך את פרטיו של המהנדס ג'ראיסי, וחתם בחתימה הנחזה להיות חתימת המהנדס ג'ראיסי.
- .12. בהמשך כאמור, במועד מדויק שאינו ידוע למאשימה, מסר הנאשם את המסמכים הנזכרים למר אורן הדר, מהנדס מטעם חברת אורה (להלן: "המהנדס הדר").
- .13. נטען, כי הנאשם עשה כן בזדעה כי המסמכים מזויפים, תוך יצירת מצג כוזב בפני המהנדס הדר, לפיו הבניה בוצעה בהתאם להיתרי הבניה, ובפיקוח המהנדס ג'ראיסי, ועל מנת שהמסמכים יוגשו על ידי חברת אורה לתיקי הבניין בmgrash 268 ו-269, לצורך קבלת טופס 4.
- .14. עם קבלת המסמכים, נחה דעתו של המהנדס הדר, שהבנייה בוצעה בהתאם להיתר הבניה ובפיקוח המהנדס ג'ראיסי, והוא הגיע את המסמכים לתיקי הבניין הרלבנטיים.

15. בתאריך 31/3/2015 קיבל הנאשם, באמצעות חברת אורה בע"מ, במרמה, טופס 4 מהוועדה המקומית לתכנון ולבניה - פרדס חנה - כרכור, וזאת בהתבסס על המסמכים שנטען כי זיווף על ידי הנאשם.

16. לאחר קבלת טופס 4, שילמה חברת אורה בע"מ לנאשם סכום כסף עבור עבודתו, בסך שאינו ידוע במדוק למאשינה.

17. לפיקר, לאור כל האמור, נטען על ידי המאשינה כי בנסיבות המפורטים לעיל,>Ziyofה הנאשם את המסמכים הנזכרים לעיל, בכונה לקבל באמצעות דבר, השתמש בהם בידועו כי הם מזויפים, וקיבל במרמה, באמצעות המסמכים המזויפים, אותם מסר לחברת אורה, טופסי 4 מהוועדה המקומית לתכנון ולבניה פרדס חנה - כרכור, וכן קיבל במרמה מחברת אורה, תמורה כספית שאינה ידועה למאשינה.

18. לנאשם יוחסו איופוא ביצוע העבירות הבאות: Ziyof בכונה לקבל באמצעות דבר - עבירה לפי סעיף 418 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977; שימוש במסמך מזויף - עבירה לפי סעיף 420 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977; קבלת דבר במרמה - עבירה לפי סעיף 415 רישא, התשל"ז - 1977.

תשובה הנאשם לכתב האישום:

19. הנאשם כפר בעבודות כתוב האישום.

20. הוא טען שהוא אינו הבעלים של חברת "אמפו חשמל ובניה בע"מ", העוסקת בענף הבניה, אלא אחיו מורה סלימאן, הוא הבעלים.

21. לגופו של עניין, כפר הנאשם בחתימה או Ziyof המסמכים נשוא כתוב האישום, וטען שאין לו שום אינטרס לזייף את המסמכים, הכחיש כל נגיעה אליהם, לרבות את הטענה, כי הוא זה שקיבל אותם וכן כפר במסירתם מהנדס אורן הדר.

22. עוד טען שלא הייתה לו כל נגעה להוצאת טופס 4 ביחס לדירות שבנה בmgrשים הנזכרים וכי שהיתה אמונה על הוצאותם הייתה חברת אורה.

דין והכרעה:

23. התשתיית הראייתית שהונחה בפני בית המשפט להוכחת Ziyofם של המסמכים הנזכרים, על ידי הנאשם, אינה מבוססת על ראיות ישירות, כי אם, על מערכת ראיות נסיבתיות וחווות דעת מומחה.

24. הראיות שהניחה הتبיעה בפני בית המשפט, מתחלקות לשתי קבוצות. קבוצה אחת של ראיות, מכילה ראיות נסיבתיות, המבוקשות להראות, כי מסמכי המחלוקת נמסרו ריקם לנאשם, והתקבלו ממנו כשהם מלאים וחתומים, וכן יש להסיק מכך כי הנאשם Ziyofם. קבוצה שנייה של ראיות, הינה ראיות שבמומחיות, מפיהן של שתי גרפולוגיות, אשר בחנו את כתוב היד במסמכי המחלוקת, ולעמדתן, כתוב היד המתנוסס על מסמכי המחלוקת הוא כתוב ידו של הנאשם והוא כתוב ידו של המהנדס ג'ראסי.

25. על פי הדיון, לשם הרשעה על בסיס מערכת ראיות נסיבתיות, על בית המשפט להיווכח, כי המסקנה האחת

והיחידה העולה מהן מפלילה את הנאשם בביצוע המעשים המוחסנים לו, ולא קיים תרחיש מסתבר אחר (ע"פ 6392/13 מדינת ישראל נ' קריא (2015)).

26. לפיך, אפונה לבחון את מכלול הראיות הללו ואשקל אם ניתן לזקק מהן מסקנה מפלילה אחת ויחידה, לחובת הנאשם, אם לאו.

27. הדיון יהיה כדלהלן, תחיליה אציג את מסמכי המחלוקת וטיבם, לאחר מכן אסקור את העדות הנוגעת למסירתם ריקם לנאים, וקבלתם מה הנאשם, כשהם מלאים וחוטמים. לאחר מכן, אתייחס לחווות הדעת של שתי המומחיות בזיקה לשאלת אם כתוב היד המתנווכס על מסמכי המחלוקת הוא כתוב ידו של הנאשם ולא כתוב היד הנחזה.

28. בתום כל סקירה אקבע ממצאים עובדיים ביחס לרכיב ראייתי זה, ובסיומו של דיון, אקבע את מסקנות הדיון, אישם את ממצאי העובדה על הוראות הדיון הרלבנטיות, ואציג את מסקנת הדיון.

מסמכי המחלוקת טיבם ותיאורם:

29. מדובר במסמכים שהתקבלו וסומנו כראיות - ת/6 עד וככלל ת/10:

א. ת/6 - מסמך שכותרתו "תצהיר של אחראי לביצוע שלד הבניין טופס 10 (טופס 104)" - זהו תצהיר מאת המהנדס המעיד מאת החתום עליו (לכארה, המהנדס ג'ראיסי), לפיו הוא אחראי לביצוע שלד הבניין. השルド הוקם על פי היתר הבניה חוק. וכי הוא בדק את הקרקע, את השילד, החומרים והחומרים המרכיבים את השילד, כל בדיקות שלד הבניין, בוצעו על פי התקנים המתאימים, ובהתאם להוראות הדיון.

ב. ת/7 - מסמך שכותרתו "טופס דיווח על עירcit ביקורת באתר הבניה טופס 105" - טופס דיווח של המהנדס (לכארה, ג'ראיסי) לפיו הוא ביקר באתר הבניה הנוגע להיתר הבניה בMagnitude 268, וכי הבניה בוצעה בהתאם לתנאי היתר הבניה.

ג. ת/8 - מסמך שכותרתו "תצהיר של אחראי לביצוע שלד הבניין טופס 10" - תצהיר דומה לתצהיר שסומן - ת/6.

ד. ת/9 - מסמך שכותרתו "תצהיר של אחראי לביצוע שלד הבניין טופס 10" - תצהיר דומה לת/6 - ת/8.

30. המסמכים ת/6 - ת/10 נושאים חתימה וחותמת הנחיזת להיות של המהנדס ג'ראיסי אשר העיד כי מעולם לא חתום עליהם ולא ערך אותם (ראו להלן).

עדותו של המהנדס ג'ראיסי (פרוט' מיום 11/6/19, ענ' 7 - 9):

31. ג'ראייסי סיפר כי הוא מהנדס בניין בעל משרד בנצורת משנת 1976. בשנת 2015, קיבל טלפון מהנדס מועצת פרדס חנה, ושאל אותו בנוגע למסמכים המחליקת מושא כתב האישום. הוא השיב, שהוא מעולם לא עבד על הפרויקט זהה, אף לא היה בפרדס חנה. לשאלת בית המשפט, הוא הדגיש, כי לא היה לו שום קשר לחברת אורה (החברה היוזמת שבנתה בפרדס חנה).

32. הוא עין במסמכים ת/6 - ת/10, והבהיר כי החתימה המתונססת עליהם אינה שלו, אף הפרטים הרשומים עליהם כמו מספר הטלפון שלו וטיבת הדואר הרשומה באחד מהם, אינה שלו (ת/6), עוד הדגיש, כי אין זה כתוב ידו.

33. לפיך, כאשר הבahir לו מהנדס המועצה, כי ישנים מסמכים כאלה, הוא הופתע מאד, ופנה למשטרה והגיש תלונה. הוא אף נתן הצהרה, שמופנית למתנדס הוועדה המקומית בפרדס חנה (ת/28), שהוא לא קשור למסמכים האלה, לא מילא אותם, לא חתום עליהם, לא פיקח על שום בנייה בבית בפרדס חנה, וכי המסמכים מזויפים.

34. ג'ראייסי נחקר חקירה נגדית ועדותו לא קוועקה ולא נסתרה. הלכה למעשה, ההגנה לא חקרה על גרסתו, טעنته הייתה כי הנואם כלל לא קיבל לידי מסמכים אלה ומילא לא זיף אותם.

35. על יסוד המסמכים ת/6 עד ת/10 ועדותו של ג'ראייסי שלא נסתרה בחקירה נגדית ונמצאה בענייני אמינה והמהימנה, אני קובע כי המסמכים ת/6 עד ת/10 הינם מסמכים שלא נערכו ולא חתמו על ידי מי שנזהה להיות עורכם - המהנדס ג'ראייסי.

מסירת המסמכים לנואם כשם ריקים וקבלתם חתוםים:

36. המסמכים ת/6 - ת/10 נמסרו לנואם, כשם ריקים, באמצעות נציג חברת אורה, המהנדס מר אורן הדר. לאחר מס' שבועות קיבל אותם הדר חוזה מהנאם, כשם מלאים ועליהם מתונססת חתימתו של המהנדס ג'ראייסי.

עדותו של מר אורן הדר (להלן: "הדר", פרוט' מיום 11/6/19, עמודים 9 - 25):

37. הדר היה מנהל הפרויקטים, מטעם החברה היוזמת, חברת "אוריה", העוסקת בייזום ובבנייה פרויקטים למגורים. פרויקט בניית הקוטגים בפרדס חנה, היה אחד הפרויקטים של חברת אורה, אותו ניהל הדר.

38. בפרויקט זה בפרט חנה, בניתה חברת אורה, באמצעות קבלני משנה, כ-52 יחידות דיור. את הדיירות בmgrים 268 ו - 269 בניתה חברת אמפו מטעם הנואם.

39. בכל הנוגע למסמכים נשוא כתב האישום (ת/6 - ת/10), הבahir כי עם השלמת הבניה, הוא היה צריך להגיש את המסמכים הללו לוועדה המקומית, על מנת לקבל טופס 4, בכך לאכלס את הדיירות שנבנו על ידי הנואם וחברתו.

40. הוא הביא את המסמכים הסטנדרטיים הללו, כשם ריקים, מהוועדה המקומית לתכנון ובניה ומסר אותם לידי לנואם. לאחר כמספר שבועות, הוא קיבל אותם מיד הנואם, כשם מלאים וחתומים, וכשליליהם ידנית לנואם.

מתנוססת לכואורה, חתימה של המהנדס פראך ג'ראיסי (עמ' 10 שורות 1 - 11).

41. לדבריו, הנאשם מסר לו, שההנדס ג'ראיסי, החתום על המסמכים הוא המהנדס המלאוה את בניית השلد בפרויקט.

42. לאחר שקיבל את המסמכים כשהם מלאים ונוחים להיות חתום על ידי המהנדס ג'ראיסי, ניגש הדר לוועדה המקומית בפרדס חנה, והגיש אותם שם. בתמורה, קיבל טפסי 4 לשני המגרשים עליהם נבנו שני הבתים המשותפים שבנה הנאשם באמצעות חברת אמפו (עמ' 10 - שורות 15 - 18).

43. כתוצאה מקבלת טופס האолос מהרשויות המקומיות (טפסי 4), התקדם הפרויקט לשלב מסירת הדירות, והדבר אף זירז לפיו דבריו את ההתחשבנות עם החברה הבונה (חברת אמפו המשויכת לנאשם).

44. עוד מסר בהקשר זה, כי נהוג לתת שני אחוזים מהיקף הפרויקט בשלב זהה, בשביל טופס 4, היקף הפרויקט מוערך ב-27 מיליון ₪, הנאשם בונה בפרויקט 13 דירות, לפי חישוב של 400 אלף ₪ לדירה, הגיע לו באותה עת סכום שבע בין 300 ל-500 אלף ₪ (עמ' 10, שורות 20 - 25).

45. הדר תיחס גם לטענה שהותחה בו על ידי ההגנה, לפיה לחברת אורה, היה אינטרס לזרז את המסירות בפרויקט, ועל כן, בעקיפין, גם אינטרס שהמסמכים יתקבלו בזריזות, ובכך נרמז לעברו, כי זיוף המסמכים יכול שנבע מחברת אורה.

46. הדר דחה רזיה זו והבהיר, כי מדובר בחברה מכובדת, רצינית, חברה ציבורית, ואין שחר לרמזים שטוען הנאשם, ביחס לחברת צו, כאלו הזיוף הגיע ממנה.

47. הוא הדגיש כי חברת אמפו של הנאשם הציגה החברה קבלנית רשומה, שגם היא הייתה פיקטיבית ומצויפת, וגם קיבל רשות פיקטיבי, כך שלפי דבריו, מדובר בהתנהגות מגמתית (עמ' 10 שורות 26 - 32).

48. עוד תיחס הדר, לטענה כי הוא מסוכסך עם הנאשם, ולכן, יש לו אינטרס להפליל אותו. הדר דחה זאת והבהיר, כי מדובר בתחום אינטנסיבי, הכולל כלשונו "**הרבה אמותיות, הרבה כספים, הרבה מנקי ביזנס, הרבה קשיים...**", אך מערכת היחסים בין הקבלנים שלו היא סבירה וענינית (עמ' 11 שורות 1 - 5).

49. הדר נחקר חקירה נגדית ארוכה ומזכה על ידי הסניגור, במסגרת עותם עם מכלול ראייתי שלם, בניסיון לפגום באמינותו.

50. נטען כלפיו, כי הודיעו במשטרה, בה טען שנכנס לעבודה בפרויקט במרץ 2014, אל מול העימות שנערך לו עם הנאשם, שם אמר שנכנס לעבודה במרץ 2015, מעידה עליו שהוא לא דובראמת.

51. הדר דחה טענות אלה והבהיר, כי מדובר בבלבול בשנים, כיון שהפרויקט היה 4 שנים טרם מתן העותם. הוא הדגיש שהוא החל לעבוד ב-2015, וכונראה שהוא התבלבל בשנה וטעה, אך אין משמעות הדבר, שכן מה שאמר אינואמת.

52. הוא המשיך לתיחס לטענת הסניגור, הבביר כי הוא הגיע לפרויקט, ולאחר שלושה חודשים, הנאשם נטש את הפרויקט, "חתך" כלשונו מהפרויקט, מכיוון "[ש]הוא ראה שאיתי הוא לא יכול לשחק" (עמ'

. 12 שורה 8).

53. הוא הבHIR, כי הוא (הדר) מאוד דקדקן, "אני בודק את הקבלנים המבצעים בשטח, בודק מול קובלן ראשי, שמה שהוא עושה תקין, בהתאם לתוכניות, בחירות דיריטם, תכנון, באיזשהו שלב אני נכנס לכל דירה, הנאשם למשל, שכח לצקת עמוד, הוא קובלן חשמל, שניהיה קובלן בניין, זה מה שאינו יודע" (עמ' 12, שורות 9 - 12).

54. עוד הוא מסר, כי הנאשם לא ביצע בעצמו את עבודות השילד, אלא הביא קובלן משנה, אשר סיים את בניית השילד. אשר לזייף המסמכים, סיפר הדר, כי הוא טיפל לא אחת בקבלת טפסי 4, ולשם כך, טיפול במסמכים הנדרשים לכך. הוא קיבל את הטפסים כשהם ריקים מהוועדה, על מנת שהנאשם יdag למילויים ולמסירתם, כשהם מלאים וחתוםים.

55. הוא חזר והציג: "...הבאתי לנואש את המסמכים ריקים למלא, סך הכל שלושה מסמכים היה צריך להביא, ואת שלושתם הוא זיף, שאר המסמכים אין להם דופי" (עמ' 13 - שורות 24 - 25).

56. לשאלת הסניגור, הוא לא התעמק בכך שగיראי חתום על המסמכים, מכיוון שהוא הגיע לפרויקט חדש וחצי-חדושים לפני כן, לא הכיר את כל האנשים שעבדו בפרויקט, וכאשר קיבל מהנאשם מסמכים מלאים, לא הייתה לו שום סיבה להטיל בהם דופי, רק לאחר שנחשפה הפרשה, הבית במסמכים והבין שהם מזויפים, הבחן בקשוקים, חתימות שאין תואמות ועוד (עמ' 14 שורות 7 - 11).

57. עוד התייחס הדר, לזהותו של הבעלים בפועל של חברת "אמפו". הדר הבHIR, כי הוא שוחח עם הנאשם, אשר אמר לו תDIR, "אני בעל הבית", אליו הוא היה יושב על החשבונות, ועל פי הוראותיו של הנאשם ישק דבר (עמ' 14, שורות 28 - 30).

58. אמנם, הסכם לביצוע הבניה בפרויקט, נחתם בין חברת "אמפו" לבין "אוריה", אבל הנאשם הביא לחברת קובלנית פיקטיבית של אחד העובדים שלו.

59. הדר הסביר, כי לנואש, היה מנהל עבודה, בשם מוסא חוסני, ולאותו מנהל עבודה הייתה חברה קובלנית שלא סיוג קובלני מסווג ג'5 (סיוג גבוה לביצוע פרויקטים), והנאשם זיף את החתימה של אותו חוסני, כקובLEN רשום. מי שאמר לו זאת, היה מוסא חוסני. לדבריו, הוא אמר לו "הוא זיף את החתימה שלו", וכך גם מסר הדר לדבריו במשטרה (עמ' 15, שורות 1 - 8 ושורות 20 - 24).

60. הדר שלל את טענת הסניגור, כי מוסא חוסני המשיך להשלים את הפרויקט באופן עצמאי, לאחר שחברת "אמפו", יצא מהשתח" (עמ' 15, שורות 17 - 19).

61. עוד הוא שלל שוב ושוב כי היה לו סכום עם הנאשם באופן אישי, או איבה קלפי, או אינטראס לסלק אותו מהפרויקט. הוא הדגיש, כי המחלוקת הייתה על כך שהנאשם לא מקצוע, ולא מקיים את התכשיטות החזיות לסיים את הפרויקט באופן טוב (עמ' 17 - 11 - 15).

62. אשר למנגנון התשלומים, טען חברת "אמפו" התלוננה על מצוקות כספיות, לחברת "אוריה" ביקש לסייע, היו נתונים לו שיקים מראש על סכום יקרים, אפילו מיליון ל"י, אך לתשלום הייתה מצורפת התניה, שאם הנאשם לא עומד ביעדים (כלומר לא יעשה עבודה שמכסה את התמורה הנזקובה בשיק), השיק יבוטל ולא

יהיו לו טענות על כך. אלא מה, הנאשם היה הולך למשהו שפורעشيخים

63. אשר לא מינותו עדותם של הדר. ההגנה ניסתה לטרפף את אמינותו של העד והסניגור המלמד חקר אותו חקירה ארוכה וצולבת, ולא בצד. הדר הוא עד מפתח בפרשה. לא די להוכיח שהמסמכים זוייפו, ואינם נשאים את כתוב ידו וחתיומו של ג'ראיסי, אלא יש להוכיח כי הנאשם יד בכך, בכונת מכוון.

64. כאמור, הדר נחקר חקירה נגדית ארוכה וממצה, וככל שנחקר יכולתי להתרשם מamination גרטסו, בחנתי את האופן בו התמודד עם חומר הראיות והטענות שהועלו נגדו באופן אישי ונגד חברות אורה. בסופה של יום מצאתי את עדותם של הדר, עקבית, קוחרנטית, אמונה ומהינה, וככל שנחקר התרשתי מכנות דבריו. עדותם לא נסתרה ולא עוררה בחקירה הנגדית והוא הטיב להתמודד עם מכלול הטענות נגדו תוך שהוא מספק הסברים לכל טענה שהופנתה אליו.

65. על יסוד עדותם של הדר שנמצאה לקביעתי אמונה ומהינה ועל יסוד חומר הראיות אליו התייחס בעדותם אני קובע, כי המסמכים ת/6 עד ת/10 נמסרו על ידי הדר לנאשם, כשם ריקים, כדי שימלאו אותם כדין בעל המקצוע הנכון והמוסمر למלאם. הנאשם השיבם להדר כשם מלאים וחתוםים בכתב יד אשר כפי שנקבע איננו כתב ידו או חתימתו של המהנדס ג'ראיסי. גרסת הנאשם (ראה בהמשך) כאילו לא קיבל לידי את המסמכים הללו מהדר, נדחית על ידו, כגרסה שאין בהאמת.

66. מסקנת הביניים עד כה היא, כי מסמכיו המחלוקת נמסרו לנאשם על ידי המהנדס אורן הדר, כשם ריקים, ונמסרו מידיו להדר, כשם מלאים, ונושאים את חתימה הנחזית להיות חתימתו של המהנדס ג'ראיסי.

67. משמעותם ממצאים עובדיתיים אלה כי המסמכים זוייפו.

68. עתה אפנה לבחון אם כתב היד המתנoso עליים הוא כתב ידו של הנאשם. ככל שההתשובה לכך תהיה חיובית המסקנה תהיה שה הנאשם זיף את מסמכיו המחלוקת בכונת מכוון.

חוות דעת גרפולוגיות להוכחת זיוף המסמכים:

69. כתמייה ראייתית נוספת, להסקת המסקנה, כי כתב היד והחתימה המתנosoים על גבי ת/6 - ת/10 הם של הנאשם, הוגשו שתי חוות דעת גרפולוגיות (ת/22 ו- ת/27), שנערכו על ידי שתי מומחיות, קצינות משטרת, מהמחלקה לזיהוי פלילי של משטרת ישראל. להלן אסקור אודותן.

.70

המאמינה הגישה שתי

חוות דעת גרפולוגיות (ת/22 ו- ת/27), שנערכו על ידי שתי קצינות משטרת מהמחלקה לזיהוי פלילי של משטרת ישראל. להלן אסקור אודותן.

עדות המומחית הגב' גילה ניבורג (להלן: "ניבורג", פרוט' מיום 30.6.19 עמ' 32 - 39):

71. רפ"ק (בדיקות) ג. ניבורג ערכה חוות דעת ת/22, היא עבדה במשטרת מאז גיוסה בשנת 1987, וצברה 30 שנות ניסיון בתחום. בחוות דעתה (ת/22), מפרטת ניבורג את המסמכים שקיבלה לבדיקה והשוואה (ת/6 -

ת/10) שסומנו על ידה א' עד ג'. כמו כן, ליקטה דוגמאות כתוב יד של הנאשם שסומנו על ידה ח/1 - ח/19 וכן דוגמאות הכתבה שבוצעו לנאהם, בכתב יד אקראי, שסומנו על ידה ח/20 - ח/24, ומנגד נטלה כתב יד של המהנדס פראץ ג'ראיסי, שסומנו על ידה פ/1 - פ/6.

72. ניבורג צינה כי מצאה התאמה בתוכנות הכתיבה במסמכים נשוא כתוב האישום, שלגביהם נתען שהזיפו על ידי הנאשם, לבין דוגמאות בכתב היד שמסר, וכך צינה:

"...ולדעתי הרישומים במסמכים האמורים נכתבו על ידו (על ידי הנאשם - ש.ב.)...לא מצאתה התאמה בתוכנות כתיבה בין הרישומים במסמכים שבטייעון (המסמכים נשוא כתוב האישום שנטען שהזיפו על ידי הנאשם - ש.ב.) לבין דוגמאות בכתב היד בשם פראץ ג'ראיסי שהיו ברשותי".

73. בעודותה בבית המשפט, הסבירה כי ענף הגרפולוגיה המשטרתי מבוסס על האקסיומה לפיה לכל אדם כתב יד ייחודי השיר רק לו. היא חזרה וצינה כיצד ערכה את השוואת הבדיקה, תוך הפניה למסמכים שקיבלה, לתיק העבודה (תיקיה מס' 1 המסומנת ח/22 א' ותיקיה מס' 2 המסומנת ח/22 ב'). היא הפנה למסמכי המחלוקת, תוך השוואת פרטנית לצורת הכתיבה של אותיות מסוימות כמו האות פ' הכתובה כמו כתב דפוס, האות א', האות ב' ו-ג', וטענה כי מדובר במבנה של אות הדומה מאוד לדוגמאות בכתב היד שנטלה מהנאשם (עמ' 32, שורות 16 - 32; עמ' 33, שורה 1 - 31).

74. עוד צינה בעודותה, כי ישן 4 דרגות זיהוי, ובמקרה זה מדובר בדרגה הגבוהה ביותר, שהוא בבחינת זיהויOIDAI שמסמכי המחלוקת נכתבו בכתב ידו של הנאשם (עמ' 34, שורות 5 - 13).

75. יזכיר, כי העודה נחקרה נגדית קוצרה, אשר לא הייתה בה כדי להפריך את חווות דעתה.
עדות המומחית רפ"ק גבי אריאל (להלן: "אריאל", פרוטוקול מיום 18/11/19, עמ' 40 - 45):

76. אריאל היה עובדת המעבדה לבדיקת מסמכים, במחלקה לזיהוי פלילי במטה הארץ במשטרת ישראל בירושלים. הוא עוסקת בלמידה בדיקת מסמכים והשוואת כתב יד, במחלקה לזיהוי פלילי, מאז שנת 1996. אריאל ערכה חוות דעת שסומנה ת/27.

77. בחוות דעתה מצינית אריאל, כי קיבלה שלושה שלושים מסמכים ממסמci המחלוקת: "תצהיר של אחראי לביצוע שלד הבניין" שסומן על ידה ד', שלא נבדק על ידה; מסמך "דיווח על ערכית ביקורת באתר בנייה" שסומן על ידה ה' ומסמך נוסף "תצהיר של אחראי לביצוע שלד הבניין", שסומן על ידה ו'. בנוסף, קיבלה לידיה דוגמאות בכתב יד מוכתבות, על שם הנאשם, שסימונן (כפי שקיבלה אותן) היה ח/1 - ח/23, וכן דוגמאות בכתב יד מוכתבות על שם פראץ ג'ראיסי, שסימונן (כפי שקיבלה אותן) פ/1 - פ/6.

78. לאחר בוחנתם חוותה דעתה וכך צינה:

"מצאתי זהות בתוכנות הכתיבה בין כתב היד במסמכים שבחלוקת...בין היתר בתמונה הכתב, ביחסים בין האותיות ובמבנה האותיות, לבין דוגמאות בכתב יד בשם ח'אלד סליםאן (הנאשם - ש.ב.) ולדעתי כתב היד האמור שבחלוקת נכתב על ידו".

79. בעדותה בבית המשפט, חזרה ופירטה את תהליך הבדיקה וההשוואה, את ההתייחסות לתוכנות הכתיבה הנש��פות בכתב היד, כגון תומונת הכתב, היחסים בין האותיות, הרוחניים בין האותיות, שטף הכתיבה, ומקרה התאמה מלאה בכל התוכנות הללו שנבדקו. על יסוד התאמה זו, קבעה כי כתב היד במסמכים נשוא המחלוקת, הוא כתב ידו של הנאשם (עמ' 40, שורות 9 - 16).

80. עוד התייחסה בעדותה, לרמת הוודאות הגבואה במדד 1 עד 4, והזיהוי הוודאי שמצוה, תוך התייחסות למסקנתה זו. היא הפנתה לטבלאות בתיקיות העובדה (ח' 27 א' ו-ח' 27 ב'), שבו צוין של התקיקות, המסמכים נשוא המחלוקת, ובצד שמאל, הדוגמאות מכתב היד, על מנת להמחיש את תוכנות כתב היד.

81. היא ציינה כי ישנן תוכנות מאוד מיוחדות בכתב היד, כך למשל, ציינה כי יש לנאים נטייה לכתוב בכתב דפוס. היא הפנתה לכתוב של תיבת הדואר. עוד ציינה, את השימוש באותות גדולות, את צורת כתב היד ביחס למספרים, כך למשל האפסים קטנים מאוד ויצרים תחושה של מדרגה, קלשונה, כתוב היפה לדוגמה שסומנה על ידה ח' 5.

82. עוד הפנתה, לצורת האות פ', שכתובה מלמעלה, וכתובה באופן מאוד מיוחד, וכן האות י', בשם "ג'ראיס'", שמשמעותה מעל הס' לצורת אלכסון. אף האות י', כתובה באופן מאוד מיוחד, לדבריה. במילה "נצח", ציינה כי ישנה צורת כתוב ריבועית, היינו שככל האותיות נמצאות באותו גובה, וירדות מעט משורת הכתיבה. היא הדגישה, כי כל התוכנות הללו, נמצאו בכל אחת מדוגמאות כתב היד שנשלחה מה הנאשם (עמ' 40, שורות 20 - 30; עמ' 41, שורות 1 - 7).

83. עוד הדגישה, כי בדיקתה נערכت לגבי מכלול של מאפייני כתב יד, וכן העידה (הדגשות של י' - ש.ב.):

"נמצאה התאמה ברמה של זהוי וודאי לגבי ח'אלד סלימאן (ה הנאשם) ואי התאמה לבני כתב היד השני (ההנדס ג'ראיסי - ש.ב.). לשאלת בית המשפט, מהי הסתברות שהדמיון שאות סומכת עליו את חוות דעתך, הוא אקראי, ולא דווקא מוביל למסקנה בדבר רמאות, כפי שתוטעת, אני משיבה שמדובר לי, יכול להיות דמיון בין כתבים בחלק מתוכנות הכתיבה ואפלו בהרבה תוכנות הכתיבה, יש כתבים דומים, אבל ההתאמה המלאה בכל המכלול, ובשילוב של התוכנות, לדעתי הסתברות אפסית"
(עמ' 41, שורות 7 - 12).

84. בחקירה הנגדית, הבירה, כי לא ראתה את הנאשם, או את המהנדס ג'ראיסי כתובים בפניה, היא קיבלה דוגמאות בכתב יד של השניים, ובדקה אותן. איש לא אמר לה מי מהם הוא החשוב בזיהוף המסתמן, והוא הتابקה לבדוק האם יש קשר בין הכותבים לבין המסמכים (עמ' 41, שורות 22 - 32).

85. הסניגור הטיח בה את ההבדלים בין כתובים שונים של אותיות שונות שכתב הנאשם, פעם אחר פעם, וטען שאין דמיון מוחלט בין האותיות, והעדעה הסבירה שהדבר מכונה "ויריאציה בכתב", ומדובר בויריאציות שונות של אותה אות, שכותב אותה אדם (עמ' 43, שורות 4 - 15; עמ' 44, שורות 16 - 20).

86. כאמור, המומחית הייתה איתנה בדעתה כי כתב היד על גבי המסמכים שבחנה הוא כתב ידו של הנאשם בדרגת וודאות גבוהה מאוד נוכח המאפיינים עליהם עמדה בעדותה.

סיכום וממצאים אודות חוות הדעת הגרפולוגיות:

87. הסניגור תקף את מהימנותן של חוות הדעת, טען לפגמים שונים בעובdotן, ולהוסר המשקל שיש ליתן לחוות דעתן.

88. בטרם אפנה לבחון את חוות הדעת, ולאור טענות ההגנה, אין שאות התשתיות הנורמטיבית הנוגעת לשימוש בגרפולוגיה על מנת להוכיח זיווף מסמכים.

89. כבר לפני 50 שנה פסק בית המשפט העליון כי:

"מקצוע הגרפולוגיה הגיע היום לדרגת מדע שימושי ואין עוד להטיל ספק בכשרו של הגרפולוג לגלוות זיופים. יחד עם זאת, תמיד מצטרפת סכנה וקיים חשש חוות הדעת נוטה לבעל הדין שהזמין את המומחה. כל אלה חייבות להיות שיקולים שהשופט צריך להביא בחשבון" (ע"פ 352/71 אברהם טל נ' מדינת ישראל פ"ד כ"ו (2) 107).

בע"א 5293/90 בנק הפועלים נ' שאל רחמים פ"ד מז (3) 240, 262, 263, 263 אמר כב' הנשיא ברק:

"על מקצוע הגרפולוגיה נאמר כי הגיע לדרגת מדע שימושי ولكن מותר - ולעתים קרובות אף רצוי - לעשות שימוש בחוות דעתו של גרפולוג על-מנת לבסס טענה בדבר אמיתיותה (או אי-眞實性) של חתימה...חוינו לשם עדות מומחה".

ובמקום אחר נאמר:

"...בית המשפט אינו מומחה לכטב-יד, אין לו הכישורים לבצע אבחנות דקotas בדבר זהותו של בעל חתימה פלונית. לכן, במצבים בהם מתעוררת שאלה רצינית בדבר אמיתיות חתימה, רצוי להיעזר בחוות דעתו של גרפולוג מומחה" (ע"א 1986/92 מדינת ישראל נ' פואד אסעד קנג' אבו סאלח, פ"ד נ (1) 499-510).

90. כיצד ישתכנע ביהמ"ש לפ██וק בהתאם לחוות דעת גרפולוגית ?

התשובה לכך, היא שקיות ופירוט התהילין שבו הגרפולוג הגיע למסקנותו, כשהוא גלי וברור לפני השופט. על כך אמר כב' השופט מ"מ הנשיא השופט לנדי בע"א 46/77 הינץ בוכולד נ' בנק ברקליס דיסקונט בע"מ, פ"ד ל"ג (1) 715:

91. "כדי חוות דעת גרפולוגית תוכל לשמש יסוד לפ██וק דין, צריך התהילין שבו הגיע המומחה למסקנותו להיות גלי לפני השופט, כי הרי הגרפולוגיה אינו מדע סתרים שצורך תיאור אינן ניתנות להסביר, אף לשופט שלא התמהה במקצוע זה, ואין להפוך את חוות הדעת

הגרפולוגית מעין אורהקל של דלפי".

92. מה הכללים לעניינו.

לאחר שבחןתי את חווות הדעת, עדויות המומחיות, מסמכי המחלוקת, והואפן בו בchnerו המומחיות את כתב היד שבמחלוקת, נחה דעתך, כי יש לאמץ את מסקנות המומחיות הגרפולוגיות המשטרתיות, ועל פייהן הנכני קובע, כי כתב היד המתנווסס על מסמכי המחלוקת, הוא כתב היד והחתימה של הנאשם, ולא כתב ידו וחתימתו של מי שהכתב מתימר להיות.

93. העדות מומחיות בעלות השכלה וניסון רב בתחום מסרו חוות דעת מקצועית, סדרות והיעדו עדויות קוהרנטיות. שתי המומחיות בchnerו את כתב היד במסמכי המחלוקת, ביצעו השוואות הן של כתב היד, בchnerו את צורתו, את הייחודיות הקיימת באותה מסויימות שחוזרת על עצמה, סימנים רפואיים בלתי מודיעים החוזרים על עצם בכתב היד ומאפייניהם אותו, כגון: תנועה, איזות הקו, פרופורציות פנימיות, דרך כתיבת אותיות מסוימות, מיקום יחסי, וראיציות הכתיבה. הן פרסו את כל המתוודקה של תהליך העבודה שלהן, לרבות את המסמכים האקראים, אליהם השוו את כתב היד.

94. עדותן של המומחיות נמצאה על ידי אמונה ומהימנה, תהליכי העבודה נפרס כאמור בפני בית המשפט. להתרשומות מסקנותיהן מבוססת על פרמטרים שלהם אחיזה ועיגון בחומר הראיות, ולא על השערות ותיאorias, כפי שנראה. הן הוכחו והראו בבירור, את "יחודיות כתב ידו של הנאשם, אשר בשל ייחודיותו של כתב היד, הוא מהווה מעין טביעת אצבע של הנאשם על גבי מסמכי

המחלוקת.

95. נמצא איפוא, כי מסמכי המחלוקת נמסרו לנאשם כשם ריקים, הוא מילא אותם בכתב ידו, בפרטיו ובחתימתו של המהנדס ג'ראיסי, ולאחר שmailtoם, מסר אותם לנציג אורה, המהנדס אורן הדר, כדי שהוא יגישם לוועדה המקומית לתכנון ובניה, לצורך קבלת טופסי האכלוס לבניינים שבנה הנאשם. הדר פנה לוועדה המקומית לתכנון ובניה, הגיש את המסמכים הללו, וקיבל - **בהתבסס על מסמכי המחלוקת - את טופסי האכלוס (טופסי 4) לגבי הדירות שבנה הנאשם.**

96. למאגר הראייתי זהה מתווסף עדותם הביעית של הנאשם, ועדות עדי ההגנה אשר תמכה דווקא בראיות התביעה, כפי שיפורט להלן.

עדות הנאשם:

גורסת הנאשם במשפטה:

97. הנאשם נחקר ומסר הודעה מפורטת מיום 16/5/18 (ת/1). בפתח ההודעה הבahir לו החוקר, כי הוא נחשד בכך שביצע זיויף, בכוונה לקבל דבר מרמה, בכך שהגיש מסמכים מזויפים, לוועדת התכנון ובניה לפירדס חנה, על מנת לקבל טופסי 4 בפרויקט שנייהל.

98. הנאשם מסר כי הוא הבין את החשדות, וויתר על הצורך בע"ד. הוא טען כי הוא קיבל, ויש לו חברת בניה בשם אמפו חשמל ובניה בע"מ. הוא ניגש למכרז לבניית הקוטגים בפירדס חנה בעבר חברת אורה. הוא החל לעבוד בפרויקט בחודש יוני 2013, ובמרץ 2015, החל סכטור עבודה בין לבין חברת אורה. בשל כך, לא סיים את הפרויקט ועזב את השטח טרם השלמת הבניה. לדבריו, מתנהלת תביעה כספית אותה הגיש נגד חברת אורה בבית המשפט המחוזי בתל אביב. עוד ציין, כי הוא עבד מול הבעלים של חברת "אורה", ובשטח היה בחור בשם אורן שרון, שהיה הנציג מטעם חברת אורה.

99. אשר למסמכי המחלוקת טען הנאשם, כי הוא לא הגיע שום מסמך לוועדה לתכנון ובניה לצורך קבלת טופסי האכלוס, וכי שאמור היה להגיש את כל המסמכים הללו, היה מנהל הפרויקט מטעם חברת אורה, כלומר אורן הדר. עם זאת, חלק מהኒירת הנדרשת לצורך קבלת טופסי האכלוס, נמסרת על ידו בתור הקובלן המבצע, כמו שאמור לבצע בדיקות בטון, איטום, מים, אישור מהנדס בשטח וכו'.

.100. כאשר הוצגו בפניו שני תיקי הבניין, מהפרויקט המתייחס למגרשים בהם בנה, והטפסים הנדרשים לקבלת טפסי האיכלוס וטפסי האיכלום, טען שכאשר הוא היה בפרויקט, לא היה עדין טופס איכלום, והבנייה נלא מוכנים עדין לקבלתם. כאשר הפנה אותו החוקר, לכך שבתיקי הבניין יש את כל הטפסים הנדרשים לקבלתם, ביניהם טפסים שהנאשם עצמו היה אמרור להגיש, השיב הנאשם שחברת אורה יכולה לפנות לכל הגוף הרלוונטיים לקבלת טפסים אלו, והואוסיף כי המשדרדים שלו נמצאים שם בשטח, כל הטפסים הללו היו בקלסרים שם.

.101. כאשר הציג בפניו החוקר את טופס 10, שהינו תצהיר של האחראי לבייעוץ השלם, החתום לכואורה על ידי המהנדס פרач ג'ראיסי, וטופס 105, שהינו דיווח על עירcit בדיקה באתר הבניה, שגם עליו חתום לכואורה המהנדס פרач ג'ראיסי, שאל לפשרם של טפסים אלה, השיב הנאשם כי פרач ג'ראיסי הינה מתכוון שתיכנן לחברת אורה, הוא לא מכיר אותו, אבל הוא זה שאמר לחתום על הטפסים.

.102. הנאשם טען, כי אין אמת בכך שהוא זה שמסר את הטפסים האלה לאוון הדר מנהל הפרויקט מטעם חברת אורה, וטען שאוון הדר משקר, וזאת בשל סכוסר אזרחי בין חברת "אורה" בה עובד הדר, לבינו.

עדות הנאשם בבית המשפט (פרוטוקול מיום 10/12/19 עמ' 46 - 68; ופרוטוקול מיום 9/2/20 עמ' 70 - 80):

.103. הנאשם העיד, ומסר כי הוא עוסק בענף הבניה מזה 30 שנה, מנהל עבודה ומנהל פרויקטים. בפרויקט נשוא כתוב האישום, של חברת אורה, בניית הקוטגים בפרדס חנה, הוא שימש גם כמנהל פרויקטים, מטעם חברת אמפו, השיכת, לדבריו, אחיו ולא לו. בתור מנהל פרויקטים, הוא היה אחראי על עבודות הבניה, התקשרות עם קבלני המשנה, קבלני שלד, וכל העובדים במלאת הבניה, הוא היה יושב איתם על החשבונות, בודק עבודות בשטח, בודק עלויות.

.104. במסגרת הפרויקט, הוא הכיר את המהנדס אורן שרון, אשר היה מנהל פרויקט מטעם היżמית, חברת אורה. לדבריו, שרון עבד שם כמעט שנתיים, ועזב לקרה מרץ 2015, החליף אותו המהנדס אוון הדר.

.105. אשר להנפקת טופס איכלום, טען הנאשם, כי בשלב מסוים, חברת אורה, סיכמה עם קובלן בשם חוסני מוסא, הבעלים של חברת אייפל לבניין, כדי שהיא יdag לקבלת טופס איכלום לפרויקט. הסיבה לכך, לדברי הנאשם, הייתה מכיוון שחברת אמפו, הייתה בעלת סיוג נמוך ברשם הקבלנים, ואילו לחברה "אייפל" של חוסני מוסא, היה סיוג גבוה. בשל כך, שכחה חברת אמפו, את חברת אייפל של חוסני מוסא, בתור קובלן מבצע, רק כדי שאותו חוסני מוסא, יdag, במצבות חברת אורה לטופס איכלום (עמ' 47, שורות 3 - 14; עמ' 48, שורות 5 - 8). עוד הוסיף, כי כל חדש הייתה משלמת חברת "אמפו" לחברה "אייפל" של חוסני מוסא 20,000 ₪, בעבר שירותים של קובלן רשום ומהנדס ביצוע, בשל הסיוג הגבוה של חברת אייפל.

.106. התהילה של הוצאה טופס האיכלום, החל לדברי הנאשם בתחילת נואר 2015. המהנדס אורן שרון, הכין את הנירת הדרושה. הוא ניגש למועדצה המקומית פרדס חנה, על מנת לברר איזה תנאים נדרש לצורך קבלת טופס האיכלום, הוא הוציא את הטפסים מהמחשב שהיה באתר. שרון עצמו, סימן בטופס מה הושלם ומה לא, הוא היה בקשר עם המועצה. הנאשם הדגיש כי הוא אף פעם לא הגיע למועדצה,

היו דברים שאורי שרון עצמו הורה על בדיקתם, כמו בדיקת מעבדת איזוטופ, כדי שיתמלוו התנאים הנדרשים לצורך טופסי האקלוס, וכן ריצץ אורי שרון, את כל הטיפול בטופסי האקלוס. הנאשם הדגיש, כי הוא לא שמע ולא מכיר כלל את המהנדס פרח ג'ראיסי (עמ' 48 - שורות 8 - 32).

107. כאשר הוצג בפניו תצהיר של אחראי לצד בנייה, טופס 10, הנדרש כדי לקבל טופס אקלוס, אישר הנאשם, כי אכן מדובר באחד הטפסים, לצורך קבלת טופסי אקלוס, וכאשר עין ביתר הטפסים נשוא המחלוקת, טוען כי לא מדובר בכתב ידו, וכי הוא לא יודע מי מילא את זה (עמ' 49, שורות 1 - 5).

108. בהמשך חקירותו, הוצגה לו כל אוסף המסמכים נשוא המחלוקת (ת/6 - ת/10), הנאשםטען כי הפעם הראשונה שהוא ראה את המסמכים אלה הייתה בחקירה במשטרת, הוא לא פגש בהם לפני כן. כתב היד אינו שלו, כאשר הפנה אותו בית המשפט לאותיות מסוימות, יהודיות, הדומות לדגימות כתוב היד שניטלו ממנו, טוען שהוא לא כתב ידו, על אף הדמיון בכתב ידו (עמ' 49, שורות 22 - 32).

109. בהתייחס ל-ת/8, טוען כי הכתב דומה מאוד בכתב ידו, אך זה לא כתב ידו. בהתייחס ל-ת/9, חזר והבהיר כי מדובר בכתב ידו, וציין כיצד הוא רושם את האותיות, וכן גם לגבי ת/10.

110. כאשר בית המשפט הפנה אותו לבדיקה והשווהה שעשתה הגרפולוגית (ת/22 א'), ולטבלה שערכה הגרפולוגית, בה השוויתה את כתב היד שלו לכתב היד במסמכי המחלוקת, וצינה את האותיות הייחודיות הדומות, טוען הנאשם כי לגבי האות פ', אכן האות פ' דומה, וכן גם האות ג', אך זה הוא לא כתב ידו (עמ' 50, שורות 1 - 12).

111. כאשר הופנה לדבריו של המהנדס אורן הדר, אשר העיד ואמר שנתן לנายน את מסמכי המחלוקת ריקים, והוא החזיר לו אותם חתומים ומלאים, עם הכתוב הנושא את שמו של המהנדס פרח ג'ראיסי, טוען הנאשם שאין אמת בדבריו של הדר.

112. לטענתו, הגשת המסמכים לוועדה המקומית לתכנון ובניה הייתה بينماר או פברואר 2014, ואורן הדר מסר שהוא הגיע לעבוד באתר, רק בחודש מרץ 2014, כך שבכל התקופה עד להגעתו של הדר, הניירת כבר הייתה בוועדה המקומית לתכנון ובניה.

113. עוד הוסיף, כי הוא מעולם לא פגש באורן הדר, לא קיבל ממנו את המסמכים הללו, או בכלל מסמכים הנדרשים לצורך קבלת טופסי אקלוס. הוא נתן למהנדס אורן שרון, את כל האישורים הנדרשים לצורך קבלת טופסי אקלוס, ולא קיבל משرون או מההנדס ג'ראיסי בשום שלב, את מסמכי המחלוקת.

114. אשר למניע של הדר למסור עדות שקר בעניין המסמכים, סיפר הנאשם כי בשלב מסוים, במהלך הפרויקט, הסתככה חברת אמורה עם חברת אורה, בה עבד הדר, בשל קשיים כספיים אליה נקלעה חברת אורה (עמ' 50, שורות 24 - 30).

115. האחרונה מסרה לחברת אמורה שיקים דוחיים, והשיא היה בחודש אפריל 2015, כאשר חברת אורה ביטה שיק על סך מיליון ל"ן. לדבריו, בשל כך, מתנהלים הליכים משפטיים עד היום בבית המשפט המחוזי בתל אביב, במסגרת תביעה חברת אמורה את חברת אורה.

.116. הנאשם הכחיש שהוא הפיק טובת הנאה כלשהי מקבלת טופסי האכלום באופן מזורץ יותר וקיבלה תמורה עקב לכך (עמ' 50, שורות 28 - 30). הוא טען כי הוא קיבל 5 מיליון ₪ עבור בניית הדירות במגרשים 268 ו-269 נשוא כתוב האישום, וכי תשלום זה כלל את כל המגיע לו עבור בניית הדירות. הוא הציג חשבון חדש מרץ 2015, מאת חברת אורה, שמחיש לטענתו את התמורה שהוא אמר לקלבל על טופסי האכלום, והפנה לתשלום על סך 38,100 ₪, שהוא בגין קבלת טופסי האכלום. לדבריו, מדובר באחוזה אחד משווי הבניה (עמ' 51, שורות 11 - 26), כך שלא היה לו תמרץ כספי נוספת לזרז קבלת טופסי האכלום.

.117. הנאשם העיד להגנתו את אחיו מוראד סליםן והמהנדס אורן שרון. אצין כי השנים סתרו חזיתית את טענות הנאשם ובעדותם אף חיזקו את ראיות התביעה.

סיכום וממצאים לגבי עדות הנאשם ועדוי ההגנה:

.118. עדותו של הנאשם, הייתה קשה עליו, היא סותרת חזיתית את ההתקשרות החוזית של חברת אמפו עם חברת אורה עליה חתום הנאשם, היא סותרת את גרסתו שלו במשטרה, ואף את גרסת עדוי ההגנה, שהוא עצמו ביקש להעיד להגנתו. בנוסף, חלקים מסוימים ממנו כבושים. כמו כן, אין בה הסבר מניח את הדעת לדמיון המדיינים בין כתב ידו האקראי של הנאשם, לבין כתב היד המתנוכס על מסמכי המחלוקת. אצין להלן את עיקרי הדברים.

.119. **חוזה הבניה (ת/25א)** - בין חברת אמפו לבין חברת אורה נערך ונחתם חוותה בניה ופיתוח לגבי המקרקעין נשוא כתוב האישום. הנאשם אישר כי הוא זה שחתם עליו, אם כי ניסה להתחמק מכך. בא כוחו אף העיר כי אימת את חתימתו. חוותה מפורט וארוך מאוד והוא מתיחס להיבטים רבים של הפרויקט. לנווננו, מתיחס חוותה גם לאחריות על קבלת טופסי האכלום (טפסי 4 בלשון חוותה), כפי שיפורט להלן.

סעיף 40.1 לחווה הבניה קובע כדלקמן (הדגשות שלי - ש.ב.):

"הקלבן מתיחס לשלים את ביצוע שלב א' ושלב ב' לקבל בינוי טופס 4, לחברם לחסמל, ולהשלימים כך שיופיעו ראוים למגורים, עד למועד הקבוע בנספח ג'1."

אותו נספח ג'1, לחווה הבניה, הינו מסמך מפורט, הנושא כותרת "תנאים כללים מיוחדים". הוא מפרט, בין היתר, את היקף העבודות, תקופה הביצוע, ומתייחס אף הוא לחובת "הקלבן", הלא היא חברת אמפו, למציא טופסי 4, וזה לשון ההוראה הרלבנטית הכלולה בו (בעמ' 39 לחווה; הדgesות שלי - ש.ב.):

"הקלבן יסייע את העבודה של כל שלב כולל קבלת טופס 4 חיבור חסמל קבוע לבניין ומסירת הדירות לדירים /או המזמין תוך 16 חודשים צו התחלת עבודה."

כמו כן מתייחס חוותה לאחריות "הקלבן" לטיב הבניה, לאחריות לבצע את כל בדיקת השילד והבנייה, לרבות בדיקות מעבדה (ס' 16 בעמ' 49 לחווה; בדיקות הנדרשות לצורך קבלת טופסי אכלום).

חוזה אף מתייחס למסמכים הנדרשים לצורך קבלת טופסי האכלום. חוותה מצורפים הצהרת מהנדס האחראי על השילד וטופס בקרה ופיקוח (ראו סעיף 02.17 בעמ' 57 לחווה). חוותה מוסיף וקובע בסעיף ספציפי

בדקמן (הדגשות שלי - ש.ב):

"מהנדסי הקבלן ימלאו ויתמכו על הנספחים וכל על כל הטעפים והדוחות הנדרשים על ידי הרשות במוועדים השונים כאחראי לביצוע השילד ואחראי על הביקורת וכן מהנדס אחראי לביצוע חיפוי חזץ על קירות הבניין בהתאם לתכנון".

עמוד 58 לחוזה, מכל דוגמה של אותו "תצהיר המהנדס האחראי על הביצוע", אותו אמרו למלא מהנדס מטעם "הקבלן". עמ' 59 לחוזה מכל דוגמה של "טופס בקרה ופיקוח" המכיל שני חלקים, בקרה ופיקוח, ואף ממולאים על ידי מהנדס מטעם "הקבלן".

120. יצא איפוא, כי הנאשם נטל על עצמו התcheinויות חוזיות ברורות וחד משמעיות, להיות אחראי על הנפקת טופסי האכלום, ולא חברת אורה כפי שטען הנאשם לכל אורך עדותנו. ההתcheinויות החזיות הברורות המפורטות לעיל עליהם כאמור חתום הנאשם הין בידיעת הנאשם ולמרות זאת הוא גרס אחרת בסתריה מוחלטת לחוזה עליו הוא חתום.

121. **הבעלות על חברת אמפו** - הנאשם טען בחקירתו במשטרת, כי חברת אמפו, היא חברת השיכת לו, וכך מסר בחקירתו במשטרת:

"...אני קיבלן ויש לי חברת בניה בשם אמפו شامل ובניה בע"מ, ניגשנו למכרז לבנית שכונות קוטג'ים בפרויקט חנה כרכור, ואני זכיתי במכרז מול חברת אורה, התחלתי לעבוד אם אני לא טועה בשנת 2013..." (ת/1, שורות 1 - 3).

הנה כי כן, לאחר שהוטחו בו החשדות מצהיר הנאשם, כי הוא הבעלים של חברת הבניה אמפו, אשר ניגשה למכרז זכתה בו והחלה בפרויקט בשנת 2013. אולם, בעדותו בבית המשפט, הרחיק עצמו מבעליות על חברת הבניה אמפו, וטען אחיו סולימאן מורהד, הוא הבעלים של החברה, וכך באו הדברים לידי ביטוי בעדותו בבית המשפט:

"אני יותר מ-30 שנה בענף הבניה, אני מנהל עבודה ומנהל פרויקטים, בפרויקט הזה של אורה פרדס חנה, היתי גם מנהל פרויקטים מטעם חברת אמפו.
ש: מי הבעלים של החברה?
ת: אחד בשם סולימאן מורהד, זה אח שלי
ש: מה התפקיד שלו היה?
ת: אני היתי מנהל פרויקטים היתי אחראי על התקדמות העבודה, לסגור עם קבלני משנה..." (עמ' 46, שורות 15 - 20).

בהמשך עדותו,טען אחיו מורהד, הבעלים של החברה, משמש כמנהל הכספי של חברת אמפו, והוא מول הבנים וمول רשות המיסים, ואת העבודה בשטח, הוא, הנאשם עווה (עמ' 54, שורות 23 - 28).

לטענתו, החברה רשומה על שם אחיו, ולא על שמו, מכיוון אחיו מחזיק בסיווג קובלני גבוה, וגם בשל כך שהוא, הנאשם, היה מסובך בפשיטת רגל, ולא יוכל היה לרשום על שמו חברה (עמ' 55, שורות 5 - 11).

כאשר עומת על ידי התובע, עם גרסתו במשפטה, וನשאל מודיע לא אמר בחקירתו במשפטה, שהחברה היא בבעלות אחיו, טען הנאשם כי הוא לא נשאל, ולכן לא אמר זאת (עמ' 55, שורות 14 - 15).

כאשר עומת על ידי התובע, עם גרסתו בחקירה, בה הצהיר כי הוא הקובלן, הוא בעל חברת הבניה "אמפו", והפנה אותו לשונו של הנאשם, בה הוא זקף לזכותו את הבעלות בחברה, ואת הפעולות בה, השיב הנאשם: "**אני עונה שלא שאלו אותו אז ככה אמרתי, זה התשובה שלי**" (עמ' 55, שורה 19). עם זאת, בהמשך אישר כי הוא זה שהגיש את המקרה לבניית הפרויקט בפרדס חנה.

כאשר נשאל מי חתום על החוזה, מטעם חברת "אמפו" על החוזה עם חברת "אוריה", לבניית הדירות במגרשים נושא כתב האישום, נרשמה הפרעה בלתי פוסקת מצד הסניגור לשאלות אלה. בשלב זה, בית המשפט נאלץ להעיר לسنגור, לבב יפריע לחקרתו הנגדית של הנאשם, כפי שעשה עד כה, והדברים לא נרשמו כדי לא לפגוע בסניגור. בהמשך, לאחר הפרעות אלה, טען הנאשם, כי על ההסכם חתום אחיו, מוראד, והוא עצמו חתום כמנהל הפרויקטים, על טופס מיוחד.

בהמשך, כאשר עומת עם הסכם הבניה (ת/25א), אישר כי זו אכן חתימתו (הسنגור העיר), כי הוא אימת את חתימתו על הסכם - עמ' 58 שורות 13 - 16. בהמשך, מאשר הנאשם, כי החתימה בעמ' 9 להסכם, בשם חברת "אמפו", יתכן והיא חתימתו (עמ' 58, שורות 20 - 22).

מצוין, כי אורי שרון, עד הגנה של הנאשם, סתר את דבריו חוזית וטען כי הנאשם הוא הבעלים של חברת אmpho, הוא זה שחתם על הסכמי הבניה, ואחיו מוראד, שהנ帀טטען שהוא בעלי החברה, הוא בסך הכל "קולבונייך" כלשונו (עמ' 81, ש 14-15; עמ' 82 ש 20-21).

משמעות הראיות, ניכר היה כי הנאשם הוא "המושך בחוטים", הוא המוציא והמביא, מי שניהל את כל ההתנהלות מצד חברת "אמפו", בפרויקט מול חברת "אוריה", בכל המשורדים, בהתקשרות החוזית, בצדדים כספיים, בפעולות בשטח מול בעלי המקצוע, ובפועל, הוא זה שמתנהג כלפיים, ביחס לחברת "אמפו", כך גם אישר עד ההגנה מטעמו אורי שרון.

תגובהו הספונטנית המיידית של הנאשם במשפטה, כי הוא הבעלים של חברת אmpho, משקפת כנראה את מכךות הדברים, היינו, שהנ帀טטען, שהוא הבעלים של חברת "אמפו" ולא אחיו. מדבריו אף עליה, כי הוא מפעיל את החברה דרך אחיו ממשום שהסתבר בהליך פשוט ולא יכול היה, או לא רצה, להקים חברה על שםו.

ニיכר היה כי הנאשם עושה הכל כדי להרחק את עצמו מחברת "אמפו", כולל הטענה שהוא בכלל לא הבעלים של החברה, לא מנהל אותה, אלא עובד בה רק בתור מנהל פרויקטים, כאשר כל שובל הראיות, מוביל אליו ולא אל אחיו, כמו שהוא הנושא והנותן, המוציא והמביא, ופועל בשם חברת "אמפו". בנוסף, בעימות שנערך בין המהנדס אורן הדר (ת/3), מתיich בו הדר כי הוא (הנ帀טטען) הקובלן הראשי בפרויקט. הדר אף העיד כי הנאשם הוא הרוח החיה מאחורי חברות אmpho.

עד תברר משמעות הראיות, כי הנאשם פעל בעורמה בכך שהוא לחתום בשם המשפחה "סלימאן", כאשר לא ניתן לדעתizia "סלימאן" חותם - האח שהוא הבעלים הרשמי של החברה, או הנאשם שהheid על עצמו כי פועל באמצעות אחיו, כי הוא (הנ帀טטען) פשוט רגל.

אדגש, כי עניין הבעלות האמיתית בחברת אמפו, אינו משמעותי ועיקרי לצורך הכרעת הדיון, אך לעניין זה משקל רב בהערכת מהימנות הנאשם. התנהלות זו מעידה על התנהלות פתתלה וערמומיות של הנאשם, והיא מצטרפת לרשום דומה שהתקבל אצל בית המשפט, מעדותו הארוכה של הנאשם על דוכן העדים.

מסמכיו המחלוקת והאחריות להמצאתם והחטימה עליהם - בכל הנוגע למסמכיו המחלוקת, הנאשם טען צצ'ור, כי האחריות لكمבלתם היא על חברת אורה ולא עליו (הודעת הנאשם ת/1 שם בשורות 47-50; עמ' 54 לפrox' שורות 17-19). עוד טען, כי הוא כלל לא מכיר את המהנדס פרח ג'ראיסי שחתימתו זוויפה על מסמכים אלה. הוא טען שהוא לא יודע מי הוא בכלל, הוא הכחיש מכל וכל, שהוא קיבל את המסמכים ריקים מההנדס אורן הדר, כפי שהדר טען. לטענתו, הדר משקר, משומם סכסוך כספי שקיים בין חברת "אוראה" לחברת "אמפו", בגין מתנהל הליך משפטו אזרחי בבית המשפט המחוזי בתל אביב.

כפי שהרינו, טענת הנאשם כי הדבר באחריות חברת אורה אין בהאמת, שהרי חוות הבניה עליו הוא חתום מפני אליו את האחריות לכך.

בחקירהו במשטרה כאשר הציג בפניו החוקר תצהיר של האחראי לביצוע השлад, החתום לכוראה על ידי המהנדס פרח ג'ראיסי, וטופס דיווח על עיריכת בדיקה באתר הבניה, שגם עליו חתום לכוראה המהנדס פרח ג'ראיסי, ושאל לפשרם של טפסים אלה, השיב הנאשם, כי פרח ג'ראיסי הינו המתכן לחברת אורה, אך הוא לא מכיר אותו, אבל הוא זה שאמור לחתום על הטפסים. נבייא הדברים כלשונם:

**"ש: אני מציג בפניך שני מסמכים ראשוני טופס 10 תצהיר של אחראי לביצוע
שלד....והשני טופס 105 דוח על עיריכת בדיקה באתר בניה...גם חתום על ידי
המהנדס פרח ג'ראיסי, מה זה שני הטפסים האלה ?**

**ת: המתכן לחברת אורה אני לא מכיר אותם, הם אלה שאמורים לחתום על
הטפסים, פרח ג'ראיסי, אני לא מכיר" (ת/1 ש 47-51).**

כלומר, הנאשם טען שהוא כלל לא מכיר את המסמכים האלה, והמתכן של חברת אורה פרח ג'ראיסי אותו הוא לא מכיר הוא המתכן האחראי לכך, וכל זאת גורס הנאשם כאשר כאמור המסמכים הם באחריותו.

בעימות (ת/3) שנערך בין נציג חברת אורה אורן הדר, הטיח בו האחרון כי הוא הבעלים של חברת אמפו, הוא הקובלן המבצע והאחראי על טפסי האוכלוס. הוא מסר לנائب את מסמכיו המחלוקת כשםם ריקים וקיבל אותם ממן מלאים וחתומים עליהם מתווססת שמו של המהנדס ג'ראיסי.

הדר הוסיף וציין כיצד הנאשם "...**משך את זה שלושה שבועות, חודש, כל פעם תירוץ אחר, בסוף נתן לי
אתם..."** (שם, שורה 14), והדגיש לשאלת החוקר "**חדר משמעי כן, חאלץ** (ה הנאשם - ש.ב.) **נתן לי אתם"** (שם, ש 28).

ה הנאשם הכחיש זאת אך לא היה לו שום הסבר מניח את הדעת כיצד בתור הקובלן המבצע והאחראי למסירת טפסים אלו הם הגיעו לאורן הדר, בלבד מהפרחת טענה כללית על " מהנדס ביקורת" של חברת אורה שטיפל בזה.

כפי שכבר נקבע, עדותו של הדר נמצאה אמינה ומהימנה על ידי בית המשפט. היא אף מתיחסת היטב עם הוראות חוזה הבניה המטיל את האחוריות להנפקת המסמכים הנדרשים על חברת אמפו. לעומת זאת, עדותו של הנאשם סותרת את התcheinובתו המפורשת בחוזה, ניכר עליה כי היא פתללה וחסרת אחיזה של ממש בראיות.

123. הבדיקה הגרפולוגית - כפי שכבר ציון מסקנותיהן החד משמעויות של שתי המומחיות הינה כי כתב היד המתנוסס על מסמכיו המחלוקת הוא של הנאשם בשל סממנים ייחודיים המאפיינים את כתב ידו. הנאשם לא השכיל לספק הסבר מניח את הדעת לדמיון הרוב בין כתב היד שעל גבי מסמכיו המחלוקת לבין כתב ידו. הוא אף הסכים לדמיון הרוב בין כתבי היד, אך תמיד בהחשתו כי אין מדובר בכתב ידו. התחושה הייתה דוחקה וניכרת הייתה המבוכה כשהיעיד והוטח בו הדמיון בין כתבי היד שאז הודה ואישר את הדמיון.

124. סתרה בין גרסת הנאשם לגרסת עדי הגנה - עדי הגנה סתרו זה אחר זה את גרסת הנאשם. אורן שרון - סתר את טענת הנאשם כי אינו הבעלים של חברת אמפו ואישר את ההיפך מכך. עוד אישר כי הנאשם הוא זה שהיה אמון על הנפקת טופסי האכלוס. מורה סלימאן אחוי של הנאשם - מורה סתר את טענת הנאשם כאילו הנפקת טופסי האכלוס הייתה באחריות חברת אורה. הוא מסר כי העסיק אותו חוסני מוסא לשם כך (עמ' 98 לפניו ש 3-1; עמ' לפניו 101 ש 29-34).

למרות לכך, כי הנאשם לא הביא לעדות את אותו חוסני מוסא ולא בקש כל צו לאיתו.

לאור האמור, מצאתי את גרסתו של הנאשם מלאת פירכות וסתירות, סותרות מסמכים בכתב עליהם הוא חתום, חסרת היגיון ובולטת אמינה בעיליל.

125. גרסה כבושה - הנאשם מסר שתי גרסאות. האחת, במשפטה, השנייה, בבית המשפט. במשפטה גרסתו הייתה שהוא לא מכיר ולא יודע על מסמכיו המחלוקת, וכי האחוריות להנפקתם לצורך קבלת אישור(aclosure), הייתה על מתכנן של חברת אורה. בבית המשפט חזר וגرس כי הדבר היה באחוריות חברת אורה, אך טען לפטע, למעורבותו של אחד בשם חוסני מוסא שטיפל בכך, מבלי להציג שמצ ראייה לכך, תוך שדרביו אינם מתיחסים עם גרסת אחוי מורה האכלוס הרשות של חברת אמפו. כאמור, במשפטה לא העלה ولو ברמז את מעורבותו של חוסני מוסא בהנפקת המסמכים /או טיפול בטופסי האכלוס חרף הטחת החשדות בו.

126. מחדלי הגנה - הלכה פסוקה מימים ימים, שמעמידים בעל דין בחזקתו שאם יש באמתחתו ראייה שהיא לטובתו יציגנה לבית המשפט, ואם הוא נמנע מכך, ניתן להסיק, כי הדבר היה פועל לחובתו, וככל שהראייה משמעותית יותר, כך רשאי ביהם"ש, להסיק לחובתו, מסקנות מכריעות, עקב אי הצגתה. חזקה זו יפה הן במשפטים אזרחים והן במשפטים פליליים (!). קדמי, **על הראיות דין בראוי הפסיכיקה**, מהדורות 1995, בעמ' 182 ושלל האסמכתאות שם; ע"א 2275/90 **לימה חברת ישראלית נ' רוזנברג**, פ"ד מז (2) (605).

ה הנאשם לא הביא את אותו חוסני מוסא לעדות ולא עשה דבר וחצי דבר כדי לאתרו כדי שזה יעיש ואישש את עמדתו. הוא לא המציא בدل ראייה תומך בגרסה כבושה זו, ואף לא הביא ראייה המעידת על תשלומים שלטענתו שלוותו לאותו חוסני בעבר Shirouti להנפקת טופסי האכלוס.

הנאם לא הגיע לבית המשפט מכתב אחד, מייל, מסרין, או ראייה כלשהי, הסותרת את התchieיבותו המפורשת בחוזה הבניה, להיווט האחראי להנפקת טופסי האקלוס, וכמי שאמור לדאוג לכל המסמכים הנדרשים לשם כך, קבלן האחראי לפי החוזה.

הנאם לא סתר את עדותו של הדר שמסר לו את המסמכים ריקים וקיבל אותם מידיו מלאים עם חותמו של המהנדס ג'ראיסי, וביקש לתלות זאת בסכום כספי שלו עם חברת אורה, שבגינו, כך טען, מתנהל הליך אזרחי בבית המשפט המחויז. ברם, גם כאן, הנאם לא הציג בפני בית המשפט את החומר מאותו תיק בבית המשפט המחויז, או כל ראייה התומכת בגרסתו זו, הוא לא הראה כי אין אמת בעדותו של הדר או כי מניע פסול עמד ביסוד עדותו. מכל מקום, הוא לא התמודד בהצלחה עם העובדה שעל פי חוזה הבניה הטיפול בטופסי האקלוס הוא באחריותו.

קבלת דבר במרמה:

127. לפי הדיון קבלת "דבר" במרמה אינה חייבת להיות רכושית כלכלית בלבד ויש ליתן משמעות רחבה לקבלת טובת הנאה. כל יתרון או היישג, יכול להחשב בנסיבות המתאימות, כممלא דרישות החוק לעניין רכיבי עבירות קבלת דבר במרמה. כך למשל, נפסק, בדומה לנדוננו, כי קבלת אישור המהווה תנאי להגשת חשבון חדש ברכישת צללים יכו יהווה קבלת דבר במרמה (ע"פ 115/77 אברהם לב נ' מדינת ישראל, פ"ד לב (2) 505; ראו גם ע"פ 1075/98 מדינת ישראל נ' מרדי אופנהיים, פ"ד נד (1) 303, שם הייתה השאלת, "אם קבלת הנחת דעת הלוקחות במרמה היא "דבר" ממשמעותו בעבירות קבלת דבר במרמה". שאלה זו נועתה ע"י בהמלצת העליון בחיבור (ראו שם, בפסקה 28 לפסק הדיון).

בנדוןנו, הוכח כי עקב קבלת טופסי האקלוס הנאם קיבל תשלום נוכח שלמת הבניה (ראו סעיף 1.1 לחוזה הבניה ת/26). הנאם עצמו אישר שהיה צריך לקבל כספים, אם כי טען כי קיבל תשלום כולל (עמ' 51 שורות 11-26; עמ' 80 שורות 12-8). נציג אורה המהנדס הדר תמן במצב זה בעדותו.

סוף דבר :

128. מערכת הראיות שפרשה התביעה בפני בית המשפט הוכחה כי הנאם פעל בזמן הרלבנטיים כקבלן בינה מטעם חברת אמפו העוסקת בענף הבניה. אמפו התקשרה בהסתמך לבניית בתים מגוריים בשני המגרשיים כמפורט בכתב האישום. הנאם היה אחראי לטיב הבניה, איכותה, ולהנפקת טופסי האקלוס בהתאם לחוקי התכנון והבנייה. לצורך הנפקת טופסי האקלוס נדרש מילויים של מסמכים שונים המפורטים בכתב האישום. מסמכים אלה מעידים כי הבניה נעשתה לפי כל דין. אלה הם מסמכי המחלוקת. הוכח כי מסמכים אלה נמסרו לנאם על ידי נציג זימית הבניה - חברת אורה, כשם ריקים, כדי שידאג למילויים כדין, באמצעות מהנדס המופקד על נכונות הה策רות הנכללות במסמכים אלה. הוכח כי הנאם מסר אותם חוזה לנציג אורה, כשם מלאים ועליהם מתנוססת חתימת מהנדס פרח ג'ראיסי. הוכח כי כתב ידו של הנאם, הוא ולא אחר, מתנוסס על מסמכים אלו, ולא כתב ידו של המהנדס ג'ראיסי. עם קבלת המסמכים נחה דעתו של נציג אורה כי הבניה נעשתה לפי כל דין וכן פנה והגיש לזעודה המקומית, אשר אף היא הסתמכה על נכונותם והנפקה טופסי אקלוס (טופסי 4) ליחidot הדירות שבנתה אמפו במגרשיים 268 ו- 269. באופן זה קיבל הנאם, במרמה, טופסי אקלוס מהזעודה המקומית ועקב כך כספים מחברת אורה.

.129. לאחר בוחנת הראות הנסיבתיות שהונחו לפתחו של בית המשפט על פי המודל התלת שלבו הנווג בפסקה, נמצא, כי הוכח, מעבר לכל ספק, כי התרחש היחיד המסתבר הוא, כי הנאשם הוא שמי לא את המסמכים שנמסרו לו ריקם והוא זה שזעיף את חתימתו של המהנדס ג'ראיסי על גביהם, ולאחר מכן מסרם לנציג חברת אורה לשם קבלת טופסי 4 ובכך לקבל את השלמת התשלום, הגיעו לו כקבלה מבצע.

.130. תמייה ראייתית ברורה וחד משמעות כי מדובר בכתב ידו של הנאשם נמצא בחווות דעתן של שתי הגרפולוגיות שהדגישו את מכלול התכונות הייחודיות המהוות מעין טביעת אצבע ומאפיין דיסטנקיטי של הנאשם על גבי הטפסים הללו, כאשר שתיהן מדגישות כי מדובר בדרגת זיהוי גבוהה וודאית.

.131. אל מול מערכת ראיות מוצקה זו סיפק הנאשם עדות פתאללה ובעיתית בלשון המעטה אשר סתרה את חומר הראיות. כמו כן, הנאשם לא תמן בבדל ראייה את גרסתו בנסיבות המהוויות, הכל כפי שפורט בהרחבה לעיל. גם עדי ההגנה שלו תמכה בגרסת הטבעה וסתורו חזיתית את טענותיו בנסיבות ממשמעותיות.

.132. אשר על כן, אני מרשים את הנאשם בעבירות המוחסנת לו בכתב האישום.

ניתנה היום, ו' שבט תשפ"א, 19 ינואר 2021, במעמד הצדדים